

KOMUNIKAT

DOT. WSPÓŁPRACY Z EUROPEJSKĄ AGENCJĄ ŚRODOWISKA

REALIZOWANEJ W GŁÓWNYM INSPEKTORACIE OCHRONY ŚRODOWISKA

W 2020 R.

W 2020 r. ulokowany w Departamencie Monitoringu Środowiska GIOŚ, zgodnie z ustawą o Inspekcji Ochrony Środowiska, Krajowy Punkt Kontaktowy (KPK) ds. współpracy z EEA w ramach Europejskiej Sieci Informacji i Obserwacji Środowiska (EIONET) koordynował i realizował współpracę Polski z Europejską Agencją Środowiska (EEA). Przedstawiciele GIOŚ uczestniczyli także w pracach Zarządu EEA.

Realizacja zadań współpracy z EEA obejmowała m.in. organizację struktury i pracy krajowej EIONET oraz kontrolę jej działań, przekazywanie do Agencji danych i informacji, udział w tworzeniu i opiniowanie działań, projektów i produktów EEA, wymianę doświadczeń z innymi krajami.

Zapewniono bieżące funkcjonowanie sieci EIONET, obejmującej kilkanaście instytucji i ponad 30 ekspertów. Wiązało się to także z realizacją licznych zadań o charakterze administracyjno-zarządczym w zakresie procedur krajowych, jak i systemu informatycznego EEA. Realizowano w ramach struktur EIONET w Polsce wymianę informacji i wiedzy nt. prac EEA, krajowych oraz z zakresu tematyki dot. środowiska i powiązanej z jego stanem dobrej jakości życia. Udzielano, z pozycji KPK, niezbędnego doradztwa ekspertom w kraju.

Opracowano wyczerpujące wieloaspektowe odpowiedzi na zestaw pytań konsultacyjnych EEA dot. treści nowej Strategii EEA-EIONET na lata 2021-2030 oraz obszernie stanowisko do Dokumentu Programowego EEA 2021-2023 i programu pracy na rok 2021, w tym wskazując także na wyzwania i potrzeby. Wkład własny połączony został z wynikami szerokich konsultacji obu dokumentów, jakie KPK przeprowadził na poziomie krajowym. Z poziomu KPK uczestniczono także w pracach EEA dot. modernizacji EIONET dla zapewnienia jak najlepszej efektywności prac oraz jakości wiedzy dot. środowiska, m.in. dzieląc się informacjami o funkcjonowaniu Sieci w Polsce oraz zgłaszając szereg uwag i propozycji dot. współpracy i jej struktur. W dedykowanym kwestionariuszu przedstawiono oczekiwane informacje i sugestie dla uporządkowania relacji z siecią raportujących dane dla KE. Zorganizowano także proces wypełniania w kraju 27 kwestionariuszy EEA dot. współpracy dla krajowych centrów referencyjnych EIONET i udzielono odpowiedzi we wszystkich dotyczących bezpośrednio DM GIOŚ. Poprzez stały kontakt elektroniczny na bieżąco zgłaszano EEA uwagi i wnioski odnośnie zakresu zadań EIONET w 2020 r., sposobu ich realizacji, narzędzi współpracy. Wymieniano się także pisemnie informacjami i sugestiami z innymi państwami. Ponadto podczas regularnych spotkań Krajowych Punktów Kontaktowych wszystkich krajów oraz na posiedzeniach Zarządu EEA - z racji pandemii od marca w trybie on-line - bezpośrednio uczestniczono w dyskusji oraz podejmowaniu decyzji związanych z działaniami EEA, współpracą i zakresem prac do realizacji na poziomie krajowym. Prowadzono także bilateralne rozmowy między KPK a pracownikiem EEA na spotkaniach roboczych dedykowanych realizacji współpracy z EEA.

Zapewniono udział odpowiednich pracowników GIOŚ lub jednostek zewnętrznych, w tym także uzgadniając stanowisko strony polskiej na wymagające tego obrady, w około 30 spotkaniach, głównie w formie webinarów, poświęconych realizacji zadań w poszczególnych obszarach tematycznych: spotkaniach dla krajowych centrów referencyjnych EIONET oraz innych spotkaniach o charakterze eksperckim. Dyskutowano tam m.in. o zakresie produktów EEA i sprawozdawczości, nowych kierunkach analiz na poziomie europejskim, a także o nowych inicjatywach mających na celu większe zaangażowanie poziomu krajowego we współtworzenie wiedzy o środowisku.

W ramach realizacji sprawozdawczości do EEA lub do Komisji Europejskiej poprzez narzędzia EEA, wykorzystując dane Państwowego Monitoringu Środowiska oraz inne opracowania wykonane przez właściwe komórki resortu, w 2020 r. przekazano do Centralnego Repozytorium Danych (CDR) EEA zbiory dotyczące: powietrza w zakresie jego jakości, wód śródlądowych, wód przejściowych i przybrzeżnych, Krajowego Rejestru Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń i dużych obiektów

energetycznego spalania. W systemie EEA wykonano przy tym liczne obowiązkowe testy jakości danych. W zakresie jakości powietrza, oprócz ustalonego raportowania do CDR, z bazy danych GIOŚ przesyłano co godzinę na serwer EEA dane bieżące (on-line) z automatycznych stanowisk pomiarowych w zakresie stężeń określonych substancji. W związku z wdrażaniem przez EEA nowego systemu Reportnet 3.0 wybrani eksperci brali udział w testowaniu jego elementów.

Proces konsultacji w kraju zorganizowano dla blisko 40 różnych produktów EEA. Zorganizowano także proces wypełniania kilku kwestionariuszy tematycznych. Ponadto dla kilkunastu raportów tematycznych EEA opracowano (na poziomie KPK) stanowisko i przekazano EEA. Dokonano kompleksowej analizy i oceny propozycji nowych terminów w słowniku EEA GEMET, zgłaszając ok. 100 poprawek i uzupełnień. Opiniowano wybrane elementy portalu EEA dot. Systemu Informacji o Lasach w Europie, przeprowadzając także etapowe konsultacje krajowe.

W zakresie promocji EEA i EIONET m.in. prowadzono działania związane z rozpowszechnianiem raportów EEA oraz informowano o pracach i produktach EEA i EIONET. Najbardziej złożonymi zadaniami były: wydrukowanie wersji polskiej streszczenia flagowego raportu EEA o stanie środowiska Europy i prognozach jego zmian SOER 2020 i rozpowszechnienie wśród innych instytucji, weryfikacja tłumaczenia Sygnałów EEA 2020 na język polski do zakończenia według harmonogramu EEA w 2021 r. oraz opracowanie nowej tablicy informacyjnej dot. współpracy z EEA. Kontynuowano rozpowszechnianie wyników projektu Corine Land Cover.

Opracowanie:

Małgorzata Bednarek - Krajowy Punkt Kontaktowy ds. współpracy z EEA (EEA/EIONET NFP PL)

Departament Monitoringu Środowiska

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska

